

بیان امیرالمؤمنین در گذر از کربلا: چه خوشبویی ای خاک!

در روایتی از امیرالمؤمنین (ع) آمده است که خطاب به خاک کربلا فرمود: چه خوشبویی ای خاک! در روز قیامت، قومی از تو بپا خیزند که بدون حساب و بی‌درنگ به بهشت روند...

در روایتی از امیرالمؤمنین (ع) آمده است که خطاب به خاک کربلا فرمود: چه خوشبویی ای خاک! در روز قیامت، قومی از تو بپا خیزند که بدون حساب و بی‌درنگ به بهشت روند.
به گزارش خبرگزاری فارس، احادیث ائمه معصومین (ع) همواره راهگشای مسلمانان به‌ویژه شیعیان بوده است. یکی از این امامان بزرگوار، امام حسین (ع) است که گفتار و کردارش، مفاهیم عمیق انسان‌سازی را نمایان می‌کند. در ادامه روایاتی گویبار در مورد آن امام همام را با هم مرور می‌کنیم.

* حریم پاک

عن النبی (ص) قال: ... و هی اطهر بقاع الارض واعظمها حرمة و إنها لمن بطحاء الجنة.
پیامبر اسلام (ص) در ضمن حدیث بلندی می‌فرماید: کربلا پاک‌ترین بقعه روی زمین و از نظر احترام بزرگترین بقعه‌هاست و الحق که کربلا از بساط‌های بهشت است. (بحارالانوار، ج 98، ص 115 / کامل‌الزیارات، ص 264)

* سرزمین نجات

قال رسول الله (ص): یقبر ابني بأرض یقال لها کربلا هی البقعة التي کانت فیها قبة الاسلام نجا الله التي علیها المؤمنین الذین امنوا مع نوح فی الطوفان.
پیامبر خدا (ص) فرمود: پسر من حسین در سرزمینی به خاک سپرده می‌شود که به آن کربلا گویند، زمین ممتازی که همواره گنبد اسلام بوده است، چنان که خدا یاران مومن حضرت نوح را در همانجا از طوفان نجات داد. (کامل‌الزیارات، ص 269، باب 88، ج 8)

* مسلخ عشق

قال علی (ع): هذا... مصارع عشاق شهداء لا یسبقهم من کان قبلهم ولا یلحقهم من کان بعدهم.
حضرت علی (ع) روزی گذرش از کربلا افتاد و فرمود: اینجا قربانگاه عاشقان و مشهد شهیدان است، شهیدانی که نه شهدای گذشته و نه شهدای آینده به پای آنها نمی‌رسند. (تهذیب، ج 6، ص 73 / بحارالانوار، ج 98، ص 116)

* عطر عشق

قال علی (ع): واهما لك ايتها التربة لیحشرن منك قوم یدخلون الجنة بغير حساب. (شرح نهج‌البلاغه ابن‌ابی‌الحدید، ج 4، ص 169)
امیرالمؤمنین (ع) خطاب به خاک کربلا فرمود: چه خوشبویی ای خاک! در روز قیامت قومی از تو به پا خیزند که بدون حساب و بی‌درنگ به بهشت روند.

* ستاره سرخ محشر

قال علی بن الحسین (ع): تزهر أرض کربلا یوم القيامة کالکوکب الدری و تنادی انا ارض الله المقدسة الطيبة المباركة التي تضمنت سیدالشهداء و سید شباب اهل الجنة. (ادب‌الطف، ج 1، ص 236، به نقل از کامل‌الزیارات، ص 268)
امام سجاد (ع) فرمود: زمین کربلا در روز رستاخیز، چون ستاره مرواریدی می‌درخشد و ندا می‌دهد که من زمین مقدس خدایم، زمین پاک و مبارکی که پیشوای شهیدان و سالار جوانان بهشت را در بر گرفته است.

* کربلا و بیت‌المقدس

قال ابو عبد الله (ع): الغاضرية من تربة بیت‌المقدس. (کامل‌الزیارات، ص 269، باب 88، ج 7)
امام صادق (ع) فرمود: کربلا از خاک بیت‌المقدس است.

* فرات و کربلا

قال ابو عبد الله: ان أرض کربلا و ماء الفرات اول ارض و اول ماء قدس الله تبارک و تعالی... (بحارالانوار، ج 98، ص 109 / کامل‌الزیارات، ص 269)
امام صادق (ع) فرمود: سرزمین کربلا و آب فرات، اولین زمین و نخستین آبی بودند که خداوند متعال به آنها قداست و شرافت بخشید.

* کربلا، محل تردد فرشتگان

قال ابو عبدالله (ع): ليس من ملك في السموات والارض إلا يسألون الله تبارك و تعالی ان یوذن لهم فی زیارة الحسین (ع) ففوج ینزل و فوج یرجع. (مستدرک الوسائل، ج 10، ص 244 به نقل از کامل الزیارات، ص 111)
امام صادق (ع) فرمود: هیچ فرشته‌ای در آسمان‌ها و زمین نیست مگر این که می‌خواهد خداوند متعال به او رخصت دهد تا به زیارت امام حسین (ع) مشرف شود، چنین است که همواره فوجی از فرشتگان به کربلا فرود آیند و فوجی دیگر عروج کنند و از آنجا اوج گیرند.

* راه بهشت

قال ابو عبدالله (ع): موضع قبر الحسین (ع) ترعة من ترع الجنة. (کامل الزیارات، ص 271، باب 89، ح 1)
امام صادق (ع) فرمود: جایگاه قبر امام حسین (ع) دری از درهای بهشت است.

* کربلا حرم امن

قال ابو عبدالله (ع): ان الله اتخذ کربلا حرما آمنا مبارکا قبل ان یتخذ مکه حرماً. (کامل الزیارات، ص 267 / بحارالانوار، ج 98، ص 110)
امام صادق (ع) فرمود: به راستی که خدا کربلا را حرم امن و با برکت قرار داد، پیش از آن که مکه را حرم قرار دهد. (شایان ذکر است منظور از این روایت در عالم بالا می‌باشد که قبل از مکه، کربلا حرم امن الهی قرار گرفت)

* زیارت مداوم

قال الصادق (ع): زوروا کربلا ولا تقطعوه فان خیر اولاد الانبیاء ضمنته... (کامل الزیارات، ص 269)
امام صادق (ع) فرمود: کربلا را زیارت کنید و این کار را ادامه دهید، چرا که کربلا بهترین فرزندان پیامبران را در آغوش خویش گرفته است.

* بارگاه مبارک

قال الصادق (ع): شاطيء الوادی الایمن الذی ذکره الله فی القرآن، (قصص/30) هو الفرات والبقعة المبارکة هی کربلا. (بحارالانوار، ج 57، ص 203؛ به نقل از تهذیب)
امام صادق (ع) فرمود: آن «ساحل وادی ایمن» که خدا در قرآن یاد کرده فرات است و «بارگاه با برکت» نیز کربلا است.

* شوق زیارت

قال الامام باقر (ع): لو یعلم الناس ما فی زیارة قبر الحسین (ع) من الفضل، لماتوا شوقاً. (ثواب الاعمال، ص 319؛ به نقل از کامل الزیارات)
امام باقر (ع) فرمود: اگر مردم می‌دانستند که چه فضیلتی در زیارت مرقد امام حسین (ع) است، از شوق زیارت می‌مردند.

* حج مقبول و ممتاز

قال ابو جعفر (ع): زیارة قبر رسول الله (ص) و زیارة قبور الشهداء، و زیارة قبر الحسین بن علی تعدل حجة مبرورة مع رسول الله (ص). (مستدرک الوسائل، ج 1 ص 266 / کامل الزیارات، ص 156)
امام باقر (ع) فرمودند: زیارت قبر رسول خدا (ص) و زیارت مزار شهیدان، و زیارت مرقد امام حسین (ع) معادل است با حج مقبولی که همراه رسول خدا (ص) به جا آورده شود.

* تولدی تازه

عن حمران قال: زرت قبر الحسین (ع) فلما قدمت جاء نی ابو جعفر محمد بن علی (ع) ... فقال (ع) ابشر یا حمران فمن زار قبور شهداء آل محمد (ص) یرید الله بذلك وصلة نبيه حرج من ذنوبه کیوم ولدته امه. (امالی شیخ طوسی، ج 2، ص 28، چاپ نجف / بحارالانوار، ج 98، ص 20)
حمران می‌گوید هنگامی که از سفر زیارت امام حسین (ع) برگشتم، امام باقر (ع) به دیدارم آمد و فرمود: ای حمران! به تو مژده می‌دهم که هر کس قبور شهیدان آل محمد (ص) را زیارت کند و مرادش از این کار رضایت خدا و تقرب به پیامبر (ص) باشد، از گناهانش بیرون می‌آید، مانند روزی که مادرش او را زاده است.

* زیارت مظلوم

عن ابی جعفر و ابی عبدالله علیهما السلام یقولان: من احب أن یرکب مسکنه و مأواه الجنة، فلا یدع زیارة المظلوم. (مستدرک الوسائل، ج 10، ص 253)
از امام باقر و امام صادق (ع) نقل شده که فرمودند: هر کس که می‌خواهد مسکن و مأوایش بهشت باشد، زیارت مظلوم - امام

حسین - را ترك نکند.

* شهادت و زیارت

قال الامام الصادق (ع): زوروا قبرالحسین (ع) ولا تجفوه فانه سيد شباب أهل الجنة من الخلق و سيد شباب الشهداء. (مستدرک الوسائل ج 10، ص 256 / کامل الزیارات، ص 109)
امام صادق (ع) فرمود: مرقد امام حسین (ع) را زیارت کنید و با ترك زیارتش به او ستم نورزید، چرا که او سید جوانان بهشت از مردم و سالار جوانان شهید است.

* زیارت، بهترین کار

قال ابو عبدالله (ع): زیارة قبر الحسین بن علی من أفضل ما يكون من الأعمال. (مستدرک الوسائل، ج 10، ص 311)
امام صادق (ع) فرمود: زیارت قبر امام حسین (ع) از بهترین کارهاست که می‌تواند انجام یابد.

* سفره‌های نور

قال الامام الصادق (ع): من سره ان يكون على موآئد النور يوم القيامة فليكن من زوارالحسین بن علی. (وسائل الشیعه، ج 10، ص 330 / بحارالانوار، ج 98، ص 72)
امام صادق (ع) فرمود: هر کس دوست دارد روز قیامت، بر سر سفره‌های نور بنشیند، باید از زائران امام حسین (ع) باشد.

* شرط شرافت

قال الصادق (ع): من اراد ان يكون في جوار نبيه و جوارعلى و فاطمه عليهم السلام فلا يدع زيارة الحسين (ع). (وسائل الشیعه، ج 10، ص 331، ج 39)
امام صادق (ع) فرمود: کسی که می‌خواهد در همسایگی پیامبر(ص) و در کنارعلی (ع) و فاطمه (س) باشد زیارت امام حسین (ع) را ترك نکند.

* زیارت، فریضه الهی

قال ابو عبدالله (ع): لو ان احدكم حج دهره ثم لم يزرالحسین بن علی علیهما السلام لكان تاركا حقا من حقوق رسول الله (ص) لان حق الحسين فريضة من الله تعالى واجبه على كل مسلم. (وسائل الشیعه، ج 10، ص 333)
امام صادق (ع) فرمود: اگر یکی از شما تمام عمرش را احرام حج ببندد اما امام حسین (ع) را زیارت نکند حقی از حقوق رسول خدا (ص) را ترك کرده است؛ چرا که حق حسین (ع) فریضه الهی و بر هر مسلمانی واجب و لازم است.

* کربلا کعبه کمال

قال ابو عبدالله (ع): من لم يأت قبرالحسین (ع) حتى يموت كان منتقص الايمان منتقص الدين، ان ادخل الجنة كان دون المؤمنين فيها. (وسائل الشیعه، ج 10، ص 335)
امام صادق (ع) فرمود: هر کس به زیارت قبر امام حسین (ع) نرود تا بمیرد، ایمانش ناتمام و دینش ناقص خواهد بود به بهشت هم که برود پایین تر از مومنان در آنجا خواهد بود.

* از زیارت تا شهادت

قال ابو عبدالله (ع): لا تدع زيارة الحسين بن علی علیهما السلام و مَرَّ أصحابك بذلك يمدالله في عمرک و يزید في رزقك و يحييك الله سعیدا ولا تموت الا شهيدا. (وسائل الشیعه، ج 10، ص 335)
امام صادق (ع) فرمود: زیارت امام حسین (ع) را ترك نکن و به دوستان و یارانت نیز همین را سفارش کن! تا خدا عمرت را دراز و روزی و رزقت را زیاد کند و خدا تو را با سعادت زنده دارد و نمیری مگر با شهادت.

* حدیث محبت

عن ابي عبدالله قال: من اراد الله به الخير قذف في قلبه حب الحسين (ع) و زیارته و من اراد الله به السوء قذف في قلبه بغض الحسين (ع) و بغض زیارته. (وسائل الشیعه، ج 10، ص 388 / بحارالانوار، ج 98، ص 76)
امام صادق (ع) فرمود: هر کس که خدا خیر خواه او باشد، محبت حسین (ع) و زیارتش را در دل او می‌اندازد و هر کس که خدا بدخواه او باشد، کینه و خشم حسین (ع) و خشم زیارتش را در دل او می‌اندازد.

* نشان شیعه بودن

قال الصادق (ع): من لم يأت قبرالحسین (ع) و هو يزعم انه لنا شيعة حتى يموت فليس هو لنا شيعة و ان كان من اهل الجنة فهو من ضيفان اهل الجنة. (کامل الزیارات، ص 193 / بحارالانوار، ج 98، ص 4)

امام صادق (ع) فرمود: کسی که به زیارت قبر امام حسین نرود و خیال کند که شیعه ما است و با این حال و خیال بمیرد او شیعه ما نیست و اگر هم از اهل بهشت باشد از میهمانان اهل بهشت خواهد بود.

* سکوی معراج

قال الصادق (ع): من اتى قبرالحسين (ع) عارفا بحقه كتبه الله عزوجل فى اعلى عليين. (من لا يحضره الفقيه، ج 2، ص 581)
امام صادق (ع) فرمود: هر کس که به زیارت قبر حسین (ع) نایل شود و به حق آن حضرت معرفت داشته باشد خدای متعال او را در بلندترین درجه عالی مقامان ثبت می‌کند.

* مکتب معرفت

قال ابوالحسن موسى بن جعفر(ع): أدنى ما يثاب به زائر ابى عبدالله (ع) بشط فرات إذا عرف حقه و حرمة و ولايته ان يغفر له ما تقدم من ذنبه و ما تأخر. (مستدرک الوسائل، ج 10، ص 236، به نقل از کامل الزیارات، ص 138)
حضرت امام موسی کاظم (ع) فرمود: کمترین ثوابی که به زائر امام حسین (ع) در کرانه فرات داده می‌شود این است که تمام گناهان بخشوده می‌شود. بشرط این که حق و حرمت ولایت آن حضرت را شناخته باشد.

* همچون زیارت خدا

قال الرضا (ع): من زار قبرالحسين (ع) بشط الفرات كان كمن زار الله. (مستدرک الوسائل، ج 10، ص 250؛ به نقل از کامل الزیارات)
امام رضا (ع) فرمود: کسی که قبر امام حسین (ع) را در کرانه فرات زیارت کند، مثل کسی است که خدا را زیارت کرده است.

* زیارت عاشورا

قال الصادق (ع): من زارالحسين (ع) يوم عاشورا وجبت له الجنة. (اقبال الاعمال، ص 568)
امام صادق (ع) فرمود: هر کس که امام حسین (ع) را در روز عاشورا زیارت کند، بهشت بر او واجب می‌شود.

* بالاتر از رو سپیدی

قال ابو عبدالله (ع): من باب عند قبرالحسين (ع) ليلة عاشورا لقي الله يوم القيامة ملطخا بدمه كأنما قتل معه فى عرصة كربلا. (وسائل الشیعه، ج 10، ص 372)
امام صادق (ع) فرمود: کسی که شب عاشورا در کنار مرقد امام حسین (ع) سحر کند روز قیامت در حالی به پیشگاه خدا خواهد شتافت که به خورش آغشته باشد، مثل کسی که در میدان کربلا و در کنار امام حسین (ع) کشته شده باشد.

* نشانه های ایمان

قال ابو محمدالحسن العسكري (ع): علامات المؤمن خمس: صلاة الخمسين، و زيارة الاربعين، والتختم فى اليمين، و تعفير الجبين والوجه بيسم الله الرحمن الرحيم. (وسائل الشیعه، ج 10، ص 373 / التهذيب، ج 6، ص 52)
امام حسن عسکری (ع) فرمود: نشانه‌های مؤمن پنج چیز است: نجاه رکعت نماز (نماز یومیه و نمازهای نافله)، زیارت اربعین، انگشتر به دست راست کردن، بر خاک سجده کردن، بسم‌الله الرحمن الرحیم را در نماز بلند گفتن.

* رواق منظر یار

قال رسول الله (ص): الا و ان الإجابة تحت قبته والشفاء فى تربته، و الأئمة عليهم السلام من ولده. (مستدرک الوسائل، ج 10، ص 335)
پیامبر خدا (ص) فرمود: بدانید که اجابت دعا، زیر گنبد حرم او و شفاء در تربت او، و امامان از فرزندان اوست.

* تربت و تربیت

قال الصادق (ع): حنكوا اولادكم بتربة الحسين (ع) فإنها امان. (وسائل الشیعه، ج 10، ص 410)
امام صادق (ع) فرمود: کام کودکانتان را با تربت حسین (ع) بردارید چرا که خاک کربلا فرزندانان را بیمه می‌کند.

* بزرگترین دارو

قال ابو عبدالله (ع): فى طين قبرالحسين (ع) الشفاء من كل داء و هو الدواء الاكبر. (کامل الزیارات، ص 275 / وسائل الشیعه، ج 10، ص 410)
امام صادق (ع) فرمود: شفای هر دردی در تربت قبر حسین (ع) است و همان است که بزرگترین داروست.

* تربت و هفت حجاب

قال الصادق (ع): السجود على تربة الحسين (ع) يخرق الحجب السبع. (مصباح التمهجد، ص 511 / بحارالانوار، ج 98، ص 135)

امام صادق (ع) فرمود: سجده بر تربت حسین (ع) حجاب‌های هفت‌گانه را پاره می‌کند.

* سجده بر تربت عشق

كان الصادق (ع) لا يسجد الا على تربة الحسين (ع) تذلا لله و استكانة اليه. (وسائل الشيعة، ج 3، ص 608)
رسم حضرت امام صادق (ع) چنین بود که: جز بر تربت حسین (ع) به خاک دیگری سجده نمی‌کرد و این کار را از سر خشوع و خضوع برای خدا می‌کرد.

* تسبیح تربت

قال الصادق (ع): السجود على طين قبرالحسين (ع) ينور الى الارض السابعة و من كان معه سبحة من طين قبرالحسين (ع) كتب مسبحا و ان لم يسبح بها... (وسائل الشيعة، ج 3، ص 608)
امام صادق (ع) فرمود: سجده بر تربت قبر حسین (ع) تا زمین هفتم را نور باران می‌کند و کسی که تسبیحی از خاک مرقد حسین (ع) را با خود داشته باشد، تسبیح گوی حق محسوب می‌شود، اگر چه با آن تسبیح هم نگوید.

* تربت شفا بخش

عن موسى بن جعفر(ع) قال: ولا تأخذوا من تربتي شيئا لتبركوا به فأن كل تربة لنا محرمة الا تربة جدی الحسين بن علي عليهماالسلام فأن الله عزوجل جعلها شفاء لشيعتنا و أوليائنا. (جامع الاحاديث الشيعة، ج 12، ص 533)
حضرت امام کاظم (ع) در ضمن حدیثی که از رحلت خویش خبر می‌داد فرمود: چیزی از خاک قبر من بردارید تا به آن تبرک جویید؛ چرا که خوردن هر خاکی جز تربت جدم حسین (ع) بر ما حرام است، خدای متعال تنها تربت کربلا را برای شیعیان و دوستان ما شفا قرار داده است.

* یکی از چهار نیاز

قال الامام موسى الكاظم (ع): لا تستغنى شيعتنا عن أربع: خمره يصلى عليها و خاتم يتختم به و سواك يستاك به و سبحة من طين قبر أبي عبدالله (ع)... (تهذيب الاحكام، ج 6، ص 75)
حضرت امام موسی بن جعفر (ع) فرمود: پیروان ما از چهار چیز بی‌نیاز نیستند: سجاده‌ای که بر روی آن نماز خوانده شود، انگشتری که در انگشت باشد، مسواکی که با آن دندانها را مسواک کنند، تسبیحی از خاک مرقد امام حسین (ع).

منبع: پایگاه اطلاع‌رسانی آیت‌الله بهجت